

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 25. 6. 2019
COM(2019) 350 final

SPRÁVA KOMISIE

EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A DVORU AUDÍTOROV

**Výročná správa predkladaná orgánu udeľujúcemu absolutórium o vnútorných auditoch
vykonaných v roku 2018**

{SWD(2019) 300 final}

Obsah

1.	ÚVOD	2
2.	ÚLOHA ÚTVARU PRE VNÚTORNÝ AUDIT: NEZÁVISLOSŤ, OBJEKTÍVNOSŤ, ZODPOVEDNOSŤ	2
3.	PREHĽAD ČINNOSTI AUDITU	3
3.1.	Plnenie plánu auditu na rok 2018	3
3.2.	Štatistické údaje o odporúčaniach Útvaru pre vnútorný audit	4
4.	ZÁVERY VYCHÁDZAJÚCE Z ČINNOSTI AUDITU VYKONANEJ V ROKU 2018	6
4.1.	Závery o auditoch výkonnosti	6
4.1.1.	Výkonnosť generálnych riaditeľstiev, útvarov a výkonných agentúr Komisie: horizontálne procesy	7
4.1.2.	Výkonnosť pri vynakladaní operačných a administratívnych rozpočtových prostriedkov	11
4.2.	Obmedzené závery Útvaru pre vnútorný audit	13
4.3.	Celkové stanovisko k finančnému riadeniu Komisie	13
5.	KONZULTÁCIE S VÝBOROM KOMISIE PRE FINANČNÉ NEZROVNALOSTI	14
6.	ZMIERŇUJÚCE OPATRENIA V SÚVISLOSTI S MOŽNÝM KONFLIKTOM ZÁUJMOV (MEDZINÁRODNÉ ŠTANDARDY) – VYŠETROVANIE EURÓPSKEJ OMBUDSMANKY	14
7.	ĎALŠIE MONITOROVANIE A NÁSLEDNÉ OPATRENIA PRIJATÉ NA ZÁKLADE ODPORÚČANÍ AUDITU	15

1. Úvod

Prostredníctvom tejto správy sa Európsky parlament a Rada v rámci postupu udelenia absolútoria a v súlade s článkami 118 a 247 nariadenia o rozpočtových pravidlách informujú o vnútorných auditoch, ktoré boli v Komisii vykonané v roku 2018. Táto správa vychádza zo správy, ktorú vypracoval vnútorný audítor Komisie o audítorských a poradenských správach, ktoré Útvar pre vnútorný audit vypracoval v roku 2018 (1). Zahŕňa **audity, ktoré vykonali generálne riaditeľstvá, útvary a výkonné agentúry Komisie** (2), a obsahuje i) súhrn počtov a typov vykonaných vnútorných auditov; ii) zhrnutie vydaných odporúčaní; a iii) opatrenia prijaté na základe týchto odporúčaní.

2. ÚLOHA ÚTVARU PRE VNÚTORNÝ AUDIT: NEZÁVISLOSŤ, OBJEKTÍVNOSŤ, ZODPOVEDNOSŤ

Úlohou Útvary pre vnútorný audit je **posilňovať a chrániť organizačnú hodnotu poskytovaním uistenia, poradenstva a poznatkov, ktoré sú objektívne a založené na rizikách**. Útvar pre vnútorný audit pomáha Komisii uskutočňovať jej ciele vnášaním systematického, disciplinovaného prístupu na účely hodnotenia a zvyšovania účinnosti procesov riadenia rizík, kontroly a riadenia. Medzi jeho úlohy patrí hodnotenie a vydávanie náležitých odporúčaní na zlepšenie procesov riadenia rizík, kontroly a riadenia v snahe dosiahnuť tieto tri ciele: i) podporovanie náležitej etiky a hodnôt v rámci organizácie; ii) zabezpečenie účinného organizačného riadenia výkonnosti a zodpovednosti; a iii) účinné oznamovanie informácií o rizikách a kontrole príslušným oblastiam organizácie. Útvar pre vnútorný audit sa tak snaží podporovať kultúru efektívneho a účinného riadenia v rámci Komisie a jej odborov.

Nezávislosť Útvary pre vnútorný audit je zakotvená v nariadení o rozpočtových pravidlách (3) a jeho **pracovnej náplni** (4), ktorú schválila Komisia. V tejto pracovnej náplni sa stanovuje, že audítori Útvary pre vnútorný audit si musia v záujme zabezpečenia objektívnosti svojich posudkov a vyhýbania sa konfliktu záujmov zachovávať svoju nezávislosť vo vzťahu k činnostiam a operáciám, ktoré skúmajú. Ak dôjde k skutočnému alebo zdanlivému narušeniu ich objektívnosti, podrobné informácie o tejto skutočnosti by sa mali zverejniť. Ak to vnútorný audítor považuje za potrebné, môže sa obrátiť priamo na predsedu Komisie a/alebo na kolégium.

Útvar pre vnútorný audit vykonáva svoju prácu v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, Medzinárodnými štandardmi pre profesionálne vykonávanie vnútorného auditu a Etickým kódexom Inštitútu vnútorných audítorov.

Útvar pre vnútorný audit podáva správy – a funkčne sa zodpovedá – Výboru pre pokrok v oblasti auditu. Výbor pre pokrok v oblasti auditu pomáha kolégiu komisárov pri plnení jeho záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv, nariadenia o rozpočtových pravidlách a iných zákonných nástrojov. Robí to i) zabezpečovaním nezávislosti Útvary pre vnútorný audit; ii) sledovaním kvality práce pri vnútornom audite; iii) zabezpečovaním toho, aby útvary Komisie náležite zohľadňovali odporúčania vyplývajúce z vnútorného a vonkajšieho auditu; a iv) zabezpečovaním toho, aby boli v nadväznosti na tieto odporúčania prijaté náležité následné opatrenia. Týmto spôsobom Výbor pre pokrok v oblasti auditu pomáha zlepšovať účinnosť a efektívnosť Komisie pri dosahovaní jej cieľov. Výbor takisto uľahčuje vykonávanie dohľadu kolégia nad postupmi Komisie v oblasti riadenia, riadenia rizík a vnútornej kontroly. V januári 2018 vydal vnútorný audítor audítorskú správu o riadení v Komisii. V tejto správe bola zistená potreba primeraných zlepšení týkajúcich sa okrem iného riadenia rizík, finančného vykazovania a mandátov inštitucionálnych subjektov (dohľadu). Pracovná náplň Výboru pre pokrok v oblasti auditu bola aktualizovaná v novembri 2018 v rámci opatrení Komisie prijatých v nadväznosti na tento audit.

1 Do tejto správy sú zahrnuté audítorské správy dokončené v období od 1. februára 2018 do 31. januára 2019.

2 Správa sa nezaobera decentralizovanými európskymi agentúrami, Európskou službou pre vonkajšiu činnosť ani inými subjektmi, ktorých audit vykonal Útvar pre vnútorný audit a ktorým sú venované osobitné výročné správy.

3 Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1.

4 Pozri C(2017)4435 final z 30. júna 2017, oznámenie Komisii s názvom Pracovná náplň Útvary Európskej komisie pre vnútorný audit.

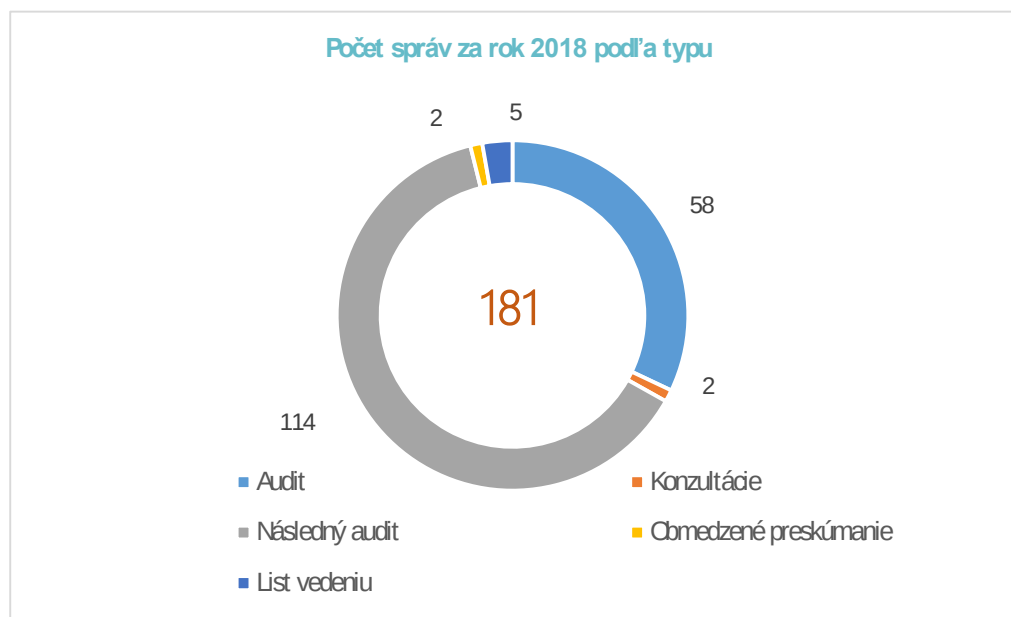
Útvar pre vnútorný audit nevykonáva audit systémov kontroly finančných prostriedkov EÚ zavedených členskými štátmi. Tieto audity siahajú až po úroveň jednotlivých prijímateľov a vykonávajú ich vnútorní audítori členských štátov, vnútroštátne orgány auditu, jednotlivé generálne riaditeľstvá Komisie a Európsky dvor audítorov. Útvar pre vnútorný audit však vykonáva audit opatrení, ktoré prijali útvary Komisie na účely dohľadu nad i) orgánmi v členských štátoch; a ii) inými orgánmi, ktoré sú zodpovedné za rozdeľovanie finančných prostriedkov EÚ, ako je napríklad Organizácia Spojených národov, a na účely ich auditu. Ako sa stanovuje v nariadení o rozpočtových pravidlách, Útvar pre vnútorný audit môže tieto úlohy vykonávať na mieste, a to aj v členských štátoch.

3. PREHĽAD ČINNOSTI AUDITU

3.1. Plnenie plánu auditu na rok 2018

Do dátumu uzávierky 31. januára 2019 **bol aktualizovaný plán auditu na rok 2018 splnený na 100 %** ⁽⁵⁾. Tento plán auditu zahŕňal audity v útvaroch a výkonných agentúrach Komisie ⁽⁶⁾.

Bolo splnených 166 „záväzkov“ (zahŕňajúcich audity, konzultácie, následné audity a preskúmania) a bolo vydaných 181 správ (vrátane nadväzujúcich poznámok a listov vedeniu)⁷. Prehľad jednotlivých typov splnených záväzkov a dokončených správ je uvedený v grafoch ďalej v texte.

5 Pozri tiež výročnú správu o činnosti Útvaru pre vnútorný audit za rok 2018.

6 V sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie sa uvádza prehľad všetkých splnených záväzkov v oblasti auditov a následných auditov.

7 Rozdiel medzi počtom správ a počtom záväzkov vyplýva zo skutočnosti, že záväzok v oblasti auditu môže viesť k vydaniu viacerých správ (napr. okrem záverečnej audítorskej správy môže byť vypracovaný list vedeniu a zaslaný kontrolovaným subjektom alebo iným odborom, a to v závislosti od výsledkov audítorskej práce).

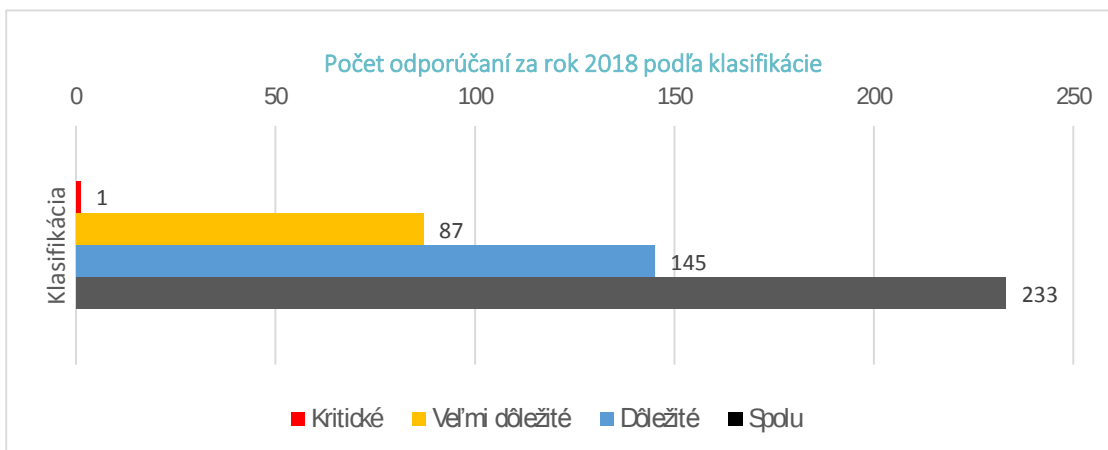

Pôvodný plán na rok 2018, ktorý zahŕňal 52 záväzkov v oblasti auditu (vrátane záväzkov v oblasti auditov, preskúmaní a konzultácií, ale bez následných auditov), bol aktualizovaný v polovici roka. Pôvodný aj aktualizovaný plán posúdil Výbor pre pokrok v oblasti auditu.

Útvar pre vnútorný audit plánuje svoju auditorskú činnosť na základe posúdenia rizika a analýzy kapacít. Vyžaduje sa to v jeho pracovnej náplni a podľa medzinárodných štandardov, pričom to zároveň pomáha zabezpečiť efektívne a účinné vykonávanie plánu auditu. Vykonávanie plánu auditu sa potom pravidelne monitoruje a podľa potreby sa vykonávajú úpravy. V roku 2018 Útvar pre vnútorný audit vykonal hĺbkové posúdenie rizika, ktoré vyústilo do strategického viacročného plánu auditu na obdobie rokov 2019 – 2021, ako aj do ročného plánu auditu na rok 2019.

3.2. Štatistické údaje o odporúčaniach Útvaru pre vnútorný audit

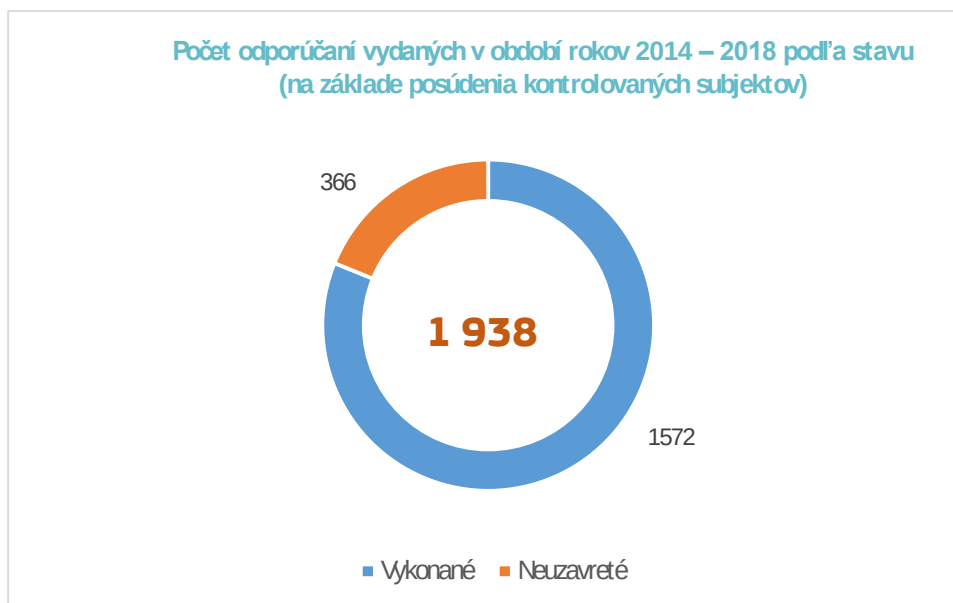
Počet odporúčaní, ktoré vydal Útvar pre vnútorný audit v roku 2018, možno vidieť na obrázku nižšie.

100 % vydaných odporúčaní bolo akceptovaných. V prípade všetkých odporúčaní vypracovali kontrolované subjekty návrhy akčných plánov, ktoré boli predložené Útvaru pre vnútorný audit, ktorý ich posúdil ako uspokojivé.

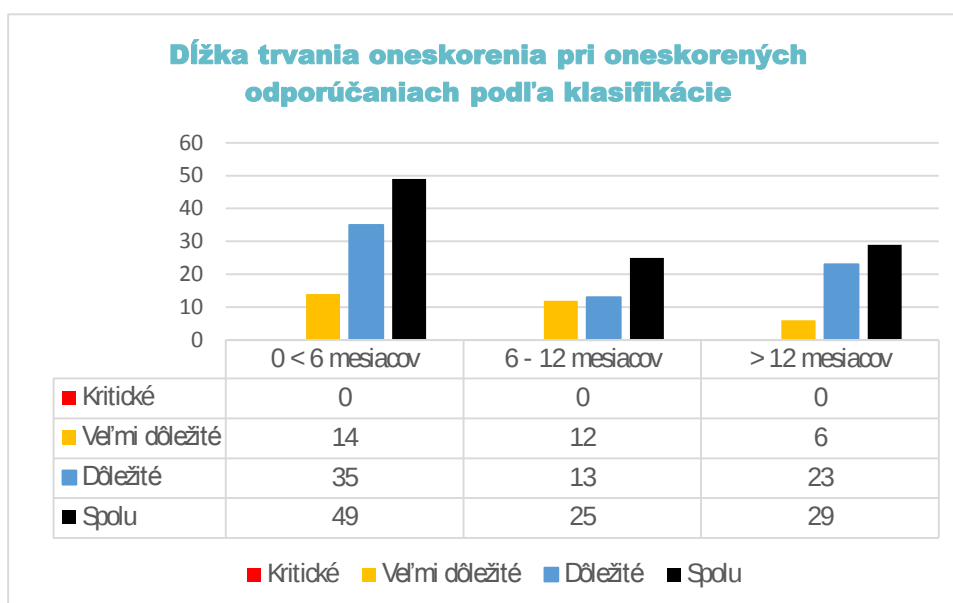
K dátumu uzávierky 31. januára 2019 bolo 1 572 (81 %) z celkového počtu akceptovaných odporúčaní (celkovo ich bolo akceptovaných 1 938), ktoré vydal Útvar pre vnútorný audit v období

rokov 2014 – 2018, posúdených ako vykonané zo strany kontrolovaných subjektov (8). Z toho vyplýva, že celkovo 366 odporúčaní (19 %) bolo k tomuto dátumu stále neuzavretých.

Z týchto 366 neuzavretých odporúčaní (9) je jedno vyhodnotené ako kritické (10) a 135 je hodnotených ako veľmi dôležité, pričom 103 je oneskorených (t. j. neboli vykonané do pôvodne dohodnutého dátumu vykonania). Tieto oneskorené odporúčania predstavujú 5,3 % z celkového počtu 1 938 prijatých odporúčaní. Z týchto 103 oneskorených odporúčaní **je značne oneskorených 18 veľmi dôležitých odporúčaní** (značné oneskorenie znamená, že odporúčanie je stále neuzavreté viac ako šesť mesiacov po pôvodnom dátume vykonania). Tieto odporúčania **predstavujú len 2,9 % z celkového počtu kritických a veľmi dôležitých odporúčaní prijatých v období rokov 2014 – 2018** (v porovnaní s 2,0 % v predchádzajúcom období vykazovania). Počet veľmi dôležitých odporúčaní auditu, ktoré sú oneskorené o viac ako šesť mesiacov, sa za posledné roky značne znížil (z priemerne 28 v období od júna 2015 do októbra 2016 na priemerne 15 od januára 2017). Práca na vykonaní týchto odporúčaní prebieha a Výbor pre pokrok v oblasti auditu ju bude naďalej pozorne sledovať.

- 8 V grafe je uvedená klasifikácia odporúčaní k dátumu uzávierky. Môže sa líšiť od klasifikácie v pôvodnej správe, ak opatrenia následne prijaté kontrolovaným subjektom Útvar pre vnútorný audit považoval za dostatočné na čiastočné zmiernenie zistených rizík, čo následne viedlo k zníženiu klasifikácie daného odporúčania.
- 9 Okrem toho je stále neuzavreté jedno dôležité odporúčanie vydané pred rokom 2013 (Úrad pre správu a úhradu individuálnych nárokov – audit novej aplikácie na realizáciu platieb).
- 10 Útvar pre vnútorný audit odvtedy zaznamenal, že príslušné riziká sa čiastočne zmiernili, preto znížil klasifikáciu tohto odporúčania na veľmi dôležité.

Celkovo sa Útvar pre vnútorný audit domnieva, že vykonávanie odporúčaní auditu je uspokojivé a porovnateľné s predchádzajúcimi obdobiami vykazovania. Tento stav naznačuje, že **útvary Komisie sú pri vykonávaní veľmi dôležitých odporúčaní dôsledné** a že teda zmierňujú riziká, ktoré zistil Útvar pre vnútorný audit. V každom prípade by sa mala venovať pozornosť jednotlivým odporúčaniam klasifikovaným ako „veľmi dôležité“, ktoré sú značne oneskorené (t. j. viac ako šesť mesiacov).

Zhrnutie týchto veľmi dôležitých a značne oneskorených odporúčaní sa uvádza v pracovnom dokumente útvarov Komisie (oddiel 3), ktorý je priložený k tejto správe.

4. ZÁVERY VYCHÁDZAJÚCE Z ČINNOSTI AUDITU VYKONANEJ V ROKU 2018

4.1. Závery o auditoch výkonnosti

S cieľom prispieť ku kultúre Komisie založenej na výkonnosti a jej väčšiemu dôrazu na najvýhodnejší pomer medzi kvalitou a cenou vykonal Útvar pre vnútorný audit v roku 2018 dva

typy auditov: auditov výkonnosti (11) a auditov, ktoré zahŕňajú dôležité prvky výkonnosti (komplexné auditov). Vykonávanie oboch týchto typov auditov bolo súčasťou strategického plánu auditu Útvaru pre vnútorný audit na roky 2016 – 2018.

V súlade so svojou metodikou a najlepšimi postupmi Útvar pre vnútorný audit pristupoval k výkonnosti nepriamym spôsobom. Robí to prostredníctvom skúmania toho, či a ako vedenie vytvorilo systémy kontroly určené na posudzovanie výkonnosti a poskytovanie uistenia o výkonnosti (efektívnosti a účinnosti) svojej činnosti. Týmto prístupom **chce Útvar pre vnútorný audit zabezpečiť, aby mali generálne riaditeľstvá a útvary vytvorené primerané rámce výkonnosti a nástroje na meranie výkonnosti, kľúčové ukazovatele a systémy monitorovania**. To čiastočne vyplýva zo skutočnosti, že v mnohých právnych rámcoch sa stanovili ciele, ktorých rozsah presahuje to, čo Komisia dokáže dosiahnuť sama. To znamená, že o cieľoch a referenčných hodnotách SMART (12) sa musí najskôr rozhodnúť na úrovni Komisie. Účelom týchto cieľov a referenčných hodnôt je čo najviac oddeliť osobitný príspevok Komisie od príspevkov iných kľúčových aktérov, ktorí prispievajú k vykonávaniu a dosahovaniu cieľov EÚ (ako sú členské štáty, regióny, krajiny mimo EÚ, medzinárodné organizácie atď.).

V nasledujúcich oddieloch sa uvádzajú závery Útvaru pre vnútorný audit k rôznym výkonnostným aspektom jeho auditov uskutočnených v roku 2018.

4.1.1. Výkonnosť generálnych riaditeľstiev, útvarov a výkonných agentúr Komisie: horizontálne procesy

4.1.1.1. Preskúvanie synergií a efektívnosti

Značná časť vnútorných auditov za rok 2018 bola zameraná na efektívne a účinné využívanie zdrojov na rôznych generálnych riaditeľstvách a útvaroch Komisie.

Kľúčovou iniciatívou Komisie v tejto oblasti je **preskúvanie synergií a efektívnosti**, ktoré sa začalo v roku 2016 (13). Cieľom tejto rozsiahlej iniciatívy bolo zmeniť spôsoby práce v Komisii, dosiahnuť zvýšenie efektívnosti v rámci podporných funkcií a uvoľniť zdroje, ktoré by sa presunuli do oblastí s najväčším politickým významom. Audit Útvaru pre vnútorný audit potvrdil, že iniciatíva na preskúvanie synergií a efektívnosti je pre Komisiu veľkou výzvou. Na základe tejto iniciatívy sa zaviedli nové a inovatívne spôsoby myslenia a hľadania riešení problémov. Najmä prierezový účinok prístupu „líder v oblasti“ pomáha prekonať staré spôsoby uvažovania a podnecuje spoločný spôsob myslenia. Iniciatíva prešla po svojom spustení veľmi náročným obdobím, čo sa vzhľadom na jej ambiciózne charakter dalo očakávať. Od týchto počiatočných dní realizácie iniciatívy Útvar pre vnútorný audit zaznamenal dosiahnutý pokrok a spoločné úsilie riešiť nedostatky v základnom rámci. Cieľom tohto úsilia je zaviesť spoľahlivejšie procesy a dodať iniciatíve novú hybnú silu, keďže očakávania zamerané na ďalší pokrok zostávajú veľmi vysoké, najmä vzhľadom na koniec mandátu súčasnej Komisie a začiatok pôsobenia novej Komisie v roku 2019. Rieši sa mnoho pôvodných výziev, ako napríklad i) nedostatočné ústredné riadenie v oblasti kľúčových otázok; ii) zabezpečenie stability a realizovateľnosti úspor; iii) rozpočtové otázky; iv) nedostatok účinného monitorovania; a v) dosiahli jednotný a spoločný prístup. Stále je však potrebné vykonať veľa práce, aby sa zrealizovali udržateľné a skutočné synergie a efektívnosť a aby sa včas dosiahli ciele stanovené v oznámení o preskúvaní synergií a efektívnosti z roku 2016. Treba urobiť viac pre to, aby sa využil už dosiahnutý pokrok a aby sa zabezpečilo, že preskúvanie synergií a efektívnosti bude zakotvené v kultúre Komisie.

11 Celkovo Útvar pre vnútorný audit vykonal 42 auditov výkonnosti a komplexných auditov. Bližšie podrobnosti pozri v pracovnom dokumente útvarov Komisie.

12 SMART: konkrétne, merateľné, dosiahnuteľné, realistické a časovo ohraničené.

13 Oznámenie Komisie SEC(2016)170 final.

Pri audite sa tiež zistilo, že na inštitucionálnej úrovni by centrálné útvary mali vymedziť jasné kritériá na určenie úspor a pozorne sledovať pokrok zaznamenaný pri dosahovaní cieľa, pričom „lídri v oblasti“ by mali stanoviť náležité mechanizmy na zabezpečenie kvality, aby sa preukázala úroveň kvality ich služieb poskytovaných klientským generálnym riaditeľstvám a aby sa v prípade potreby podnikli nápravné opatrenia. Odporúčania Útvoru pre vnútorný audit treba v tejto súvislosti považovať za primerané zlepšenia, ktoré majú pomôcť zabezpečiť, aby iniciatíva na preskúmanie synergii a efektívnosti bola napokon pri plnení svojich cieľov úspešná. Po audite Útvoru pre vnútorný audit vydala Komisia v apríli 2019 nové oznámenie o iniciatíve v oblasti synergii a efektívnosti (14).

4.1.1.2. Procesy riadenia

V roku 2017 Útvor pre vnútorný audit nahlásil niekoľko nedostatkov zistených v procesoch riadenia v rámci Komisie. V novembri 2018 **na základe odporúčaní Útvoru pre vnútorný audit Komisia vydala súbor oznámení a rozhodnutí** („balík o riadení“) s cieľom vyriešiť problémy, ktoré zistil Útvor pre vnútorný audit, a aktualizovať inštitucionálne postupy riadenia Komisie.

V roku 2018 sa niekoľko auditov zameralo aj na aspekty riadenia v rôznych oblastiach politiky.

Z auditu **riadenia telekomunikácií v rámci Nástroja na prepájanie Európy** vyplynulo, že od začiatku programu v oblasti telekomunikácií v roku 2014 došlo k značnému nárastu rozsahu ponúkaných služieb a zložitosti. Štruktúra riadenia vo svojej pôvodnej podobe už nie je prispôbená súčasnej zložitosti programu a budúcemu vývoju v rámci programu Digitálna Európa a táto situácia môže mať vplyv aj na účinné vykonávanie na úrovni programu. Útvor pre vnútorný audit preto odporučil Generálnemu riaditeľstvu pre komunikačné siete, obsah a technológie, aby v spolupráci s ostatnými generálnymi riaditeľstvami, ktoré vykonávajú program, zlepšilo súčasný výkonnostný rámec Nástroja na prepájanie Európy. Útvor pre vnútorný audit takisto odporučil, aby Generálne riaditeľstvo pre komunikačné siete, obsah a technológie riadne monitorovalo svoj pokrok a výsledky, a to stanovením merateľných cieľov a ukazovateľov.

V oblasti **riadenia informačných technológií** sú osobitné postupy riadenia na Generálnom riaditeľstve pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj určené na riadenie programu OPSYS (operačný systém (15)) a súvisiacich čiastkových projektov vo všeobecnosti efektívne a účinné. Po uvedení programu OPSYS do prevádzky však existujúci model riadenia informačných systémov nebude dostatočne prispôbený budúcemu prostrediu informačných technológií Generálneho riaditeľstva pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj. Útvor pre vnútorný audit odporučil, aby Generálne riaditeľstvo pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj posilnilo správu údajov.

Útvor pre vnútorný audit vydal aj odporúčania týkajúce sa nedostatkov zistených v oblasti riadenia informačných technológií a bezpečnosti informačných technológií obchodného kontrolného a expertného systému (TRACES 16).

14 C(2019) 2329 final z 26. marca 2019 (Synergies and Efficiencies Initiative: 'stock-taking and way forward', Iniciatíva v oblasti synergii a efektívnosti: hodnotenie a cesta vpred).

15 Cieľom programu OPSYS2 je do roku 2020 nahradiť 90 % pôvodných systémov informačných technológií skupiny generálnych riaditeľstiev zameraných na vonkajšiu pomoc súborom opakovane použiteľných komponentov a služieb inštitucionálnych informačných technológií, ako aj posilniť inštitucionálnu konvergenciu s programom elektronických grantov/elektronického obstarávania s cieľom zlepšiť synergie a efektívnosť v oblasti informačných a komunikačných technológií Komisie.

16 TRACES je online riadiaci nástroj EÚ na riadenie certifikátov a dokumentov v týchto oblastiach: i) zvieratá, zdravie zvierat, živočíšne výrobky a rastliny na Generálnom riaditeľstve pre zdravie a bezpečnosť potravín; ii) licencie na drevo na Generálnom riaditeľstve pre životné prostredie; iii) ekologické osvedčenia na Generálnom riaditeľstve pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka; iv) a systémy osvedčovania úlovkov na Generálnom riaditeľstve pre námorné záležitosti a rybníctvo.

4.1.1.3. Postupy riadenia ľudských zdrojov

V oblasti ľudských zdrojov sa pri audite **riadenia ľudských zdrojov v Spoločnom výskumnom centre** zistilo, že systém riadenia a kontroly pre nábor dočasných vedeckých pracovníkov: i) je primerane navrhnutý; ii) zabezpečuje nábor zamestnancov zákonným a riadnym spôsobom; a iii) je účinný pri reagovaní na každodenné potreby. Systém riadenia a kontroly však nie je účinný pri: i) identifikácii vyžadovanej spôsobilosti vedeckých pracovníkov z dlhodobého hľadiska; a ii) monitorovaní procesu náboru zamestnancov. Tieto nedostatky môžu mať vplyv na dosiahnutie ambiciózných cieľov, ktoré stanovilo Spoločné výskumné centrum vo svojej stratégii do roku 2030. Oblasť riadenia ľudských zdrojov bola identifikovaná ako problematická aj v rámci auditu programu Spoločného výskumného centra v oblasti vyradovania jadrových zariadení z prevádzky a nakladania s odpadom. Existoval tu rozdiel medzi potrebnými zdrojmi a zdrojmi, ktoré boli k dispozícii na plnenie úloh Spoločného výskumného centra pri vyradovaní jadrových zariadení z prevádzky (z hľadiska počtu zamestnancov aj z hľadiska osobitných profilov/odborných znalostí). Navyše opatrenia na zabezpečenie kontinuity činnosti v prípade neprítomnosti/nedostatku pracovníkov nie sú úplne účinné. To vytvára pomerne nestabilné prostredie, ktoré z dlhodobého hľadiska nie je udržateľné, najmä vzhľadom na nárast a zmeny povahy činností súvisiacich s vyradovaním jadrových zariadení z prevádzky a nakladaním s odpadom.

Problémy zistené v Spoločnom výskumnom centre sú podobné tým, ktoré boli zistené pri iných auditoch vykonaných Útvorom pre vnútorný audit v rokoch 2016 – 2018 a ktoré boli nahlásené v predchádzajúcich rokoch. **Útvar pre vnútorný audit** preto v roku 2018 **zaslal Generálnemu riaditeľstvu pre ľudské zdroje a bezpečnosť list vedeniu, v ktorom načrtnol spoločné problémy, ktoré boli zistené** pri týchto auditoch. V tomto liste sa uvádzalo niekoľko problémov, na ktoré sa treba zamerať s cieľom pomôcť Komisii účinne reagovať na výzvy v oblasti ľudských zdrojov, ktorým čelia generálne riaditeľstvá a útvary. Tieto otázky sú mimoriadne dôležité v kontexte zvýšeného politického tlaku, ktorého cieľom je: i) prinášať výsledky; ii) presúvať zdroje do oblastí s najväčším politickým významom; iii) znížovať počet zamestnancov a iv) reštrukturalizovať ľudské zdroje a nový model v oblasti ľudských zdrojov orientovaný na služby v zmysle iniciatívy na preskúmanie synergií a efektívnosti. Medzi kľúčové opakujúce sa problémy, ktoré zistil Útvar pre vnútorný audit, patria: i) nedostatok komplexných a ucelených viacročných stratégií a plánov v oblasti ľudských zdrojov; ii) nedostatky v posúdení pracovnej záťaže, mapovaní úloh a mapovaní zručností, pričom všetky predstavujú kľúčové prvky pri prijímaní informovaných rozhodnutí o pridelovaní ľudských zdrojov, a iii) nedostatočné údaje o ľudských zdrojoch a správy prinášajúce istú pridanú hodnotu, ktoré sú sprístupňované na inštitucionálnej úrovni.

4.1.1.4. Ostatné postupy

Z viacerých auditov vyplynulo, že ďalší pokrok možno dosiahnuť aj pri zlepšovaní celkovej výkonnosti iných „horizontálnych“ procesov (t. j. procesov, ktoré ovplyvňujú rôzne politické a administratívne oblasti).

Systém včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (EDES) je výstražný nástroj, ktorý obsahuje obmedzené informácie o tretích stranách, ktoré by mohli predstavovať hrozbu pre finančné záujmy a povesť EÚ. Cieľom systému je bojovať proti podvodom a chrániť finančné záujmy EÚ, a tým umožniť povolujuúcim úradníkom prijímať informované rozhodnutia. Pri audite systému včasného odhaľovania rizika a vylúčenia sa zistilo, že samotný systém kontroly je celkovo účinne a efektívne navrhnutý v súlade s platnými právnymi predpismi. Audit však odhalil dva problémy týkajúce sa: i) usmernení a zvyšovania povedomia; a ii) praktického uplatňovania systému včasného odhaľovania rizika a vylúčenia. Útvar pre vnútorný audit preto odporučil, aby sa vynaložilo značné úsilie na inštitucionálnej aj miestnej úrovni s cieľom posunúť oblasť zvyšovania povedomia a vykonávanie systému včasného odhaľovania rizika a vylúčenia do pokročilejšieho štádia, aby sa zabezpečilo, že bude aj operačne účinný.

Európska komisia každý deň vytvára, obstaráva, získava a rozširuje nehmotné aktíva. Tieto aktíva sú často chránené právami duševného vlastníctva, ako sú autorské právo, ochranné známky a patenty. Môže byť nutné, aby zamestnanci Komisie využili aktíva duševného vlastníctva, ktoré vlastní tretie strany. Je preto nevyhnutné **efektívne a účinne spravovať duševné vlastníctvo v Európskej komisii**. Hoci Komisia navrhla pre svoje činnosti týkajúce sa

duševného vlastníctva primerané procesy riadenia, riadenia rizík a kontroly, zistili sa nedostatky pri vykonávaní týchto procesov na inštitucionálnej úrovni. Zistili sa najmä nedostatky v identifikácii a klasifikácii aktív duševného vlastníctva a v doložkách o duševnom vlastníctve pripojených k zmluvám o softvéri. Okrem odporúčaní vydaných na riešenie týchto problémov Útvar pre vnútorný audit odporučil Generálnemu riaditeľstvu pre informatiku a Spoločnému výskumnému centru, aby spoločne vypracovali inštitucionálnu politiku v oblasti softvéru pre vývoj a šírenie softvéru, ktorý vlastní Komisia.

Riadenie rizík je o identifikovaní a starostlivom posudzovaní potenciálnych problémov, ktoré by mohli ovplyvniť vykonávanie činností organizácie a dosiahnutie jej cieľov. Spoľahlivý a vyspelý proces riadenia rizík, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou procesov riadenia, môže priniesť organizácii pridanú hodnotu zvýšením pravdepodobnosti dosiahnutia jej cieľov, najmä ak sú tieto organizácie ovplyvnené významnou zmenou. V prípade Generálneho riaditeľstva pre migráciu a vnútorné záležitosti a Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť a spotrebiteľov sa počas auditov zistilo, že proces riadenia rizík ešte nie je plne integrovaný do kultúry a systémov generálnych riaditeľstiev. V reakcii na zistené problémy Útvar pre vnútorný audit odporučil obom generálnym riaditeľstvám, aby posilnili svoje usmernenie a metodiku na identifikáciu a posudzovanie rizík s cieľom zahrnúť zohľadnenie stratených príležitostí, vonkajšie rozmery a prierezové riziká, ako aj možnosť použitia rôznych metodík identifikácie rizík, ktoré lepšie zodpovedajú ich osobitným podmienkam.

Keby Komisia zažila závažné zlyhanie jedného alebo viacerých svojich kritických systémov, mohlo by to mať významný vplyv na jej povesť. Z toho vyplýva, že **požiadavky na kontinuitu činnosti Generálneho riaditeľstva pre komunikáciu** sú veľmi náročné. Napriek tomu, že Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu zaviedlo početné kontroly zamerané na zníženie rizík, Útvar pre vnútorný audit zistil nedostatok v kľúčovom kroku, na ktorom sa zakladá riadenie kontinuity činnosti: v jeho procese analýzy vplyvu na činnosť.

Primeraná koordinácia činností a spolupráca so zainteresovanými stranami je nevyhnutná na zabezpečenie konzistentných a účinných opatrení v rôznych oblastiach politiky.

V oblasti vonkajšej činnosti existujú **koordinačné činnosti medzi Komisiou (Generálnym riaditeľstvom pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj, Generálnym riaditeľstvom pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení a Útvárom pre nástroje zahraničnej politiky) a Európskou službou pre vonkajšiu činnosť** v rámci riadenia delegácií EÚ a pri programovaní a uplatňovaní vonkajších nástrojov. Tieto koordinačné činnosti sa uskutočňujú na úrovni ústredia aj na úrovni delegácií EÚ. Zistilo sa, že koordinačné činnosti sú celkovo účinné a efektívne, hoci v rámci koordinácie na úrovni jednotlivých krajín bol odhalený jeden nedostatok. Útvar pre vnútorný audit odporučil Generálnemu riaditeľstvu pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj a Generálnemu riaditeľstvu pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení, aby ďalej rozvíjali operačný nástroj (prehľad ukazovateľov o vykonávaní pomoci) s cieľom vytvoriť konsolidované portfólio projektov financovaných z prostriedkov EÚ.

Eurostat úzko spolupracuje s inými subjektmi EÚ a medzinárodnými organizáciami s cieľom zlepšiť štatistickú metodiku a výmenu údajov. Táto **spolupráca s externými zainteresovanými stranami** má významný vplyv na vykonávanie európskeho štatistického programu. Eurostat vytvoril účinné dohody o spolupráci s viacerými externými zainteresovanými stranami, ale zavedeným systémom riadenia a kontroly chýba jasná celková politika na úrovni generálneho riaditeľstva. Navyše je potrebné zlepšiť koordináciu činností a výmenu dôležitých informácií v rámci generálneho riaditeľstva.

V rámci rôznych auditov bolo skontrolovaných viacero aspektov iniciatívy na podporu **lepšej právnej regulácie**. To zahŕňalo audity procesu hodnotenia na Generálnom riaditeľstve pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Generálnom riaditeľstve pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie a Generálnom riaditeľstve pre regionálnu a mestskú politiku, audit prípravy legislatívnych iniciatív na Generálnom riaditeľstve pre dane a colnú úniu a audit monitorovania a presadzovania právnych predpisov EÚ v oblasti zdravia na Generálnom riaditeľstve pre zdravie a bezpečnosť potravín. V týchto oblastiach neboli zistené žiadne významné problémy s výkonnosťou.

4.1.2. Výkonnosť pri vynakladaní operačných a administratívnych rozpočtových prostriedkov

4.1.2.1. Priame riadenie

V oblasti priamo riadených prostriedkov sa v rámci niekoľkých auditov posudzovalo riadenie grantov výkonnými agentúrami (Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru, Výkonná agentúra pre malé a stredné podniky, Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum, Výkonná agentúra pre inovácie a siete, Výkonná agentúra pre výskum). **Neboli zistené žiadne významné nedostatky v oblasti výkonnosti, okrem Výkonnej agentúry pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru.** Hoci v tejto agentúre neboli vo vzorke testovaných projektov zistené žiadne významné problémy týkajúce sa riadenia projektov a spracovania platieb, boli zistené závažné nedostatky ovplyvňujúce účinnosť celého systému vnútornej kontroly. Od auditu agentúra prijala opatrenia na odstránenie týchto nedostatkov. Útvar pre vnútorný audit zaznamenal, že príslušné riziká sa čiastočne zmiernili a znížili tak klasifikáciu kritického odporúčania na veľmi dôležité.

Činnosti v oblasti šírenia a využívania sú mimoriadne dôležité pre maximalizáciu vplyvu programu Horizont 2020. Fungujú tak, že zabezpečujú **účinné využívanie a šírenie výsledkov výskumných činností financovaných EÚ**. Úlohou Komisie je podporovať prijímateľov prostriedkov v rámci programu Horizont 2020 prostredníctvom osobitných iniciatív a vyhradených nástrojov a zabezpečiť, aby prijímatelia dodržiavali zmluvné záväzky. Spoločné centrum podpory navrhlo primeraný proces šírenia a využívania podporovaný pracovným tokom informačných technológií, ktorý obsahuje povinné kontroly, ktoré musia vedúci projektov vykonávať pri posudzovaní vykonávania plánu šírenia a využívania schváleného v dohode o grante. Pri praktickom uplatňovaní súčasného procesu však existujú určité nedostatky. Útvar pre vnútorný audit preto vydal odporúčania s cieľom zabezpečiť: i) aby sa riadne monitorovalo dodržiavanie zmluvných záväzkov týkajúcich sa šírenia a využívania a požiadaviek na podávanie správ; a ii) aby po realizácii projektov existovala primeraná úroveň následných opatrení v nadväznosti na činnosti v oblasti šírenia a využívania.

Generálne riaditeľstvo pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení riadi postupy týkajúce sa udeľovania grantov a verejného obstarávania pomocou nástroja európskeho susedstva v rámci priameho riadenia. Misie v oblasti dohľadu vykonávané na delegáciách EÚ sú dôležitým nástrojom na poskytovanie primeraného uistenia povoľujúcemu úradníkovi vymenovanému subdelegovaním o účinnosti a efektívnosti systémov riadenia a kontroly zavedených na delegáciách EÚ na vykonávanie nástroja európskeho susedstva. Útvar pre vnútorný audit odhalil jeden problém týkajúci sa misií v oblasti dohľadu. Útvar pre vnútorný audit odporučil Generálnemu riaditeľstvu pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení, aby zrevidovalo svoje postupy s cieľom zlepšiť účinnosť misií v oblasti dohľadu, a to najmä: i) zavedením plánovania misií v oblasti dohľadu založeného na riziku; ii) zrevidovaním frekvencie misií; iii) prispôbením dĺžky kontrol na mieste požiadavkám pokynov týkajúcich sa záverečnej fázy misií; a iv) stanovením postupu na poskytovanie najlepších postupov iným delegáciám EÚ.

V rámci auditu **nástroja partnerstva v rámci Útvaru pre nástroje zahraničnej politiky** boli zistené nedostatky v oblasti koncepcie a vykonávania misií v oblasti dohľadu zo strany ústredia. Útvar pre vnútorný audit navyše odporučil Útvaru pre nástroje zahraničnej politiky, aby posilnil kontrolné prostredie na delegácii EÚ v Spojených štátoch amerických, a to vzhľadom na nedostatky zistené pri rozdeľovaní povinností spojených s riadením nástroja partnerstva v tejto delegácii EÚ. Tieto nedostatky môžu ovplyvniť účinnosť a efektívnosť operácií a môžu viesť k tomu, že podvodné činnosti sa nepodarí odhaliť včas.

Úrad pre správu a úhradu individuálnych nárokov je zodpovedný za riadenie **spoločného systému zdravotného poistenia**, úrazového poistenia a chorôb z povolania. Pri audite stratégie kontrol Úradu pre správu a úhradu individuálnych nárokov sa dospelo k záveru, že úrad primerane navrhol a vykonal efektívne a účinné vnútorné kontroly spoločného systému zdravotného poistenia a úrazového poistenia, okrem dvoch nedostatkov. V rámci auditu sa preto vydali odporúčania týkajúce sa: i) preskúmania a zdokumentovania stratégie kontrol spoločného systému zdravotného poistenia; a ii) účinnosti a efektívnosti kontrol *ex ante* a *ex post*.

4.1.2.2. Nepriame riadenie

V oblasti nepriamo riadených prostriedkov sa niekoľko auditov zameralo na **mechanizmy dohľadu zavedené na generálnych riaditeľstvách a útvaroch**. V dvoch z týchto auditov neboli zistené žiadne významné nedostatky týkajúce sa výkonnosti (17).

Pri dvoch ďalších auditoch v konkrétnych oblastiach sa však zistili nedostatky v **riadení finančných nástrojov** (18). Keďže hlavnou príčinou niektorých zistených problémov je centrálna úroveň, bol vydaný aj list vedeniu určený Generálnemu riaditeľstvu pre rozpočet a Generálnemu riaditeľstvu pre hospodárske a finančné záležitosti, v ktorom sa uvádzajú návrhy na zlepšenie.

- V rámci auditu **finančných nástrojov programu LIFE na Generálnom riaditeľstve pre oblasť klímy a na Generálnom riaditeľstve pre životné prostredie** dospel Útvar pre vnútorný audit k záveru, že hoci celkovo obe generálne riaditeľstvá zaviedli primerané postupy dohľadu na monitorovanie implementácie finančných nástrojov, stále pretrváva jeden nedostatok týkajúci sa nedostatočného zviditeľňovania a propagácie príspevku EÚ. Na odstránenie tohto nedostatku by generálne riaditeľstvá mali pravidelne overovať a účinne monitorovať, či sa v praxi dodržiavajú požiadavky uvedené v dohodách o delegovaní.
- Po ukončení auditu **riadenia investičných nástrojov** na Generálnom riaditeľstve pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj v roku 2017 vykonal Útvar pre vnútorný audit v roku 2018 podobný audit na Generálnom riaditeľstve pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení týkajúci sa investičného nástroja európskej susedskej politiky a Investičného rámca pre západný Balkán. Pri audite sa zistilo, že hoci je celková koncepcia oboch investičných nástrojov primeraná, existuje niekoľko nedostatkov pri ich vykonávaní, ktoré treba vyriešiť, aby sa zlepšili monitorovacie činnosti a finančné riadenie.

Počas auditu **procesu získavania uistenia** na ústrediach sa v prípade ústredia **Generálneho riaditeľstva pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj** odhalili nedostatky v procese monitorovania výročných vyhlásení riadiaceho subjektu. Tieto výročné vyhlásenia riadiaceho subjektu predkladajú medzinárodné finančné inštitúcie a/alebo vnútroštátne agentúry, ktoré realizujú projekty v rámci nepriameho riadenia. Útvar pre vnútorný audit odporučil, aby Generálne riaditeľstvo pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj: i) stanovilo osobitné usmernenia týkajúce sa procesu monitorovania (kontroly, načasovanie a následné opatrenia); a ii) poskytlo vo výročnej správe o činnosti informácie o stave vyhlásení riadiaceho subjektu a o ich prínose k procesu získavania uistenia.

4.1.2.3. Zdieľané riadenie

V oblasti zdieľaného riadenia sa vykonalo šesť auditov výkonnosti/komplexných auditov zameraných na posúdenie postupov riadenia programov a platieb. V tejto oblasti neboli zistené **žiadne významné nedostatky týkajúce sa výkonnosti**.

-
- 17 Audit dohľadu nad riadením projektov a platbami v prípade systému GALILEO na Generálnom riaditeľstve pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP; Audit dohľadu nad vykonávaním programu Copernicus na Generálnom riaditeľstve pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP – fáza II.
- 18 Finančný nástroj: opatrenie Únie vo forme finančnej podpory poskytovanej z rozpočtu s cieľom dosiahnuť jeden alebo viaceré špecifické ciele politik Únie, ktorý môže mať podobu kapitálových alebo kvázi kapitálových investícií, úverov alebo záruk alebo iných nástrojov na zdieľanie rizika a ktorý sa v náležitých prípadoch môže kombinovať s inými formami finančnej podpory alebo s finančnými prostriedkami v rámci zdieľaného riadenia alebo s finančnými prostriedkami z Európskeho rozvojového fondu (ERF).

4.2. Obmedzené závery Útvaru pre vnútorný audit

Vo februári 2019 Útvar pre vnútorný audit vydal **obmedzené závery o stave vnútornej kontroly pre každé generálne riaditeľstvo a každý útvar**. Tieto obmedzené závery prispeli k výročným správam o činnosti príslušných generálnych riaditeľstiev a útvarov za rok 2018. Vychádzali z auditov vykonaných za posledné tri roky a týkali sa všetkých neuzavretých odporúčaní vydaných Útvarom pre vnútorný audit a bývalými oddeleniami vnútorného auditu (pokiaľ Útvar pre vnútorný audit prijal tieto odporúčania). Záver Útvaru pre vnútorný audit o stave vnútornej kontroly sa obmedzuje na systémy riadenia a kontroly, ktoré boli predmetom auditu. Záver sa nevzťahuje na systémy, ktoré za posledné tri roky neboli kontrolované Útvarom pre vnútorný audit.

Osobitná pozornosť, ktorá viedla k **výhradám vo výročnej správe o činnosti** príslušnej služby, bola zohľadnená v obmedzenom závere o Výkonnej agentúre pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru v súvislosti s jedným kritickým a dvomi veľmi dôležitými odporúčaniami, ktoré boli vydané v súvislosti s auditom programov Erasmus+ a Kreatívna Európa – 2. fáza riadenia grantov.

4.3. Celkové stanovisko k finančnému riadeniu Komisie

Ako sa vyžaduje podľa jeho pracovnej náplne, Útvar pre vnútorný audit vydáva **výročné celkové stanovisko k finančnému riadeniu Komisie**. Vychádza z činnosti auditu v oblasti finančného riadenia v Komisii vykonanej Útvarom pre vnútorný audit počas predchádzajúcich troch rokov (2016 – 2018). Zohľadňujú sa v ňom aj informácie z iných zdrojov, konkrétne zo správ Európskeho dvora audítorov.

Tak ako v predchádzajúcich vydaniach, celkové stanovisko za rok 2018 je s výhradou, a to vzhľadom na výhrady povoľujúcich úradníkov vymenovaných delegovaním uvedené vo vyhláseniach o vierohodnosti. Pri vypracovávaní svojho celkového stanoviska Útvar pre vnútorný audit **zohľadnil kombinovaný vplyv**: i) **súm považovaných** podľa údajov zverejnených vo výročných správach o činnosti **za rizikové**; ii) **schopnosti vykonať nápravu**, o ktorej svedčia v minulosti vykonané finančné opravy a vymožené sumy; a iii) **odhadov budúcich opráv a rizikových súm pri ukončovaní**. Vzhľadom na rozsah v minulosti vykonaných finančných opráv a objem vymožených súm a za predpokladu, že opravy sa v budúcich rokoch uskutočnia na porovnateľnej úrovni, **je rozpočet EÚ primerane chránený ako celok** (nie nevyhnutne v jednotlivých oblastiach politiky) **a z dlhodobého hľadiska** (niekedy aj o niekoľko rokov neskôr).

Bez toho, aby ďalej posilnil výhradu v rámci celkového stanoviska, Útvar pre vnútorný audit **zdôraznil túto záležitosť**:

Stratégia dohľadu v súvislosti s vykonávaním programov a politik tretími stranami

Hoci **Komisia** zostáva plne zodpovedná za zabezpečenie zákonnosti a správnosti výdavkov a riadne finančné riadenie (a aj za dosahovanie cieľov politiky), **jej programy implementujú stále častejšie tretie strany**. Robí sa to najmä delegovaním plnenia operačného rozpočtu alebo určitých úloh krajinám mimo EÚ, medzinárodným organizáciám alebo medzinárodným finančným inštitúciám, vnútroštátnym orgánom a agentúram, spoločným podnikom, orgánom mimo EÚ a decentralizovaným agentúram EÚ. Okrem toho sa v niektorých oblastiach politiky čoraz viac využívajú finančné nástroje v rámci aktuálneho viacročného finančného rámca (2014 – 2020). Tieto nástroje a alternatívne mechanizmy financovania prinášajú Komisii osobitné výzvy a riziká, ako okrem iného zdôraznil Európsky dvor audítorov.

V záujme plnenia svojich povinností musia príslušné odbory Komisie dohliadať na vykonávanie programov a politik a v prípade potreby poskytovať usmernenie a poradenstvo. Preto musia vymedziť a vykonávať primerané, účinné a efektívne činnosti dohľadu/monitorovania/podávania správ s cieľom zabezpečiť, aby delegované subjekty a ostatní partneri účinne vykonávali programy, náležite chránili finančné záujmy EÚ, dodržiavali dohody o delegovaní, ak je to vhodné, a aby sa prípadné zistené problémy riešili čo najskôr.

V rámci viacerých auditov Útvar pre vnútorný audit odporúča, aby sa v príslušných stratégiách kontroly a dohodách o dohľade odborov Komisie jasnejšie stanovili priority a potreby, pokiaľ ide o získanie uistenia o riadnom finančnom riadení v týchto subjektoch EÚ a subjektoch z krajín mimo EÚ. Napriek tomu, že v posledných rokoch sa prijali opatrenia na úrovni ústredných útvarov, ako aj na úrovni príslušných odborov Komisie na zmiernenie rizík zistených v dôsledku audítorskej práce, v niektorých oblastiach sú stále potrebné ďalšie zlepšenia.

Útvar pre vnútorný audit navyše poznamenáva, že bez toho, aby bol dotknutý výsledok prebiehajúcich rokovaní o novom viacročnom finančnom rámci (2021 – 2027), decentralizované agentúry a iné vykonávacie orgány budú aj naďalej poverené operačnými úlohami v určitých oblastiach. V tejto súvislosti by odbory Komisie mali pokračovať vo svojom úsilí identifikovať a posúdiť riziká spojené s delegovaním úloh na tretie strany a pokračovať v účinných a efektívnych činnostiach dohľadu prostredníctvom ďalšieho rozvíjania príslušných stratégií kontroly.

Útvar pre vnútorný audit bude v budúcnosti monitorovať vývoj situácie v prípade nového viacročného finančného rámca ako súčasť aktualizácie strategického posudzovania rizika a plánu auditu s cieľom včas posúdiť súvisiace vysoké riziká a v prípade potreby posúdiť pripravenosť odborov Komisie na vykonávanie nových rámcov po ich prijatí.

Problémom, na ktoré poukazuje vnútorný audítor, venuje Komisia osobitnú pozornosť.

Inovačné finančné nástroje a alternatívne mechanizmy financovania zohrávajú pri plnení rozpočtu EÚ čoraz dôležitejšiu úlohu. Rozsiahlejšie využívanie finančných nástrojov v rámci súčasného viacročného finančného rámca sa ukázalo ako nevyhnutné na urýchlenie súkromných investícií a maximalizáciu vplyvu rozpočtu EÚ. Komisia navrhla, aby sa takto pokračovalo aj v nasledujúcom viacročnom rámci, a je odhodlaná zabezpečiť, aby sa náležite zmiernili všetky súvisiace riziká.

Komisia takisto venuje veľkú pozornosť riadnemu dohľadu nad agentúrami a inými vykonávacími orgánmi. Napríklad v roku 2018 zriadili ústredné útvary a odbory pracovnú skupinu na objasnenie a vymedzenie úlohy odborov, ktoré dohliadajú na výkonné agentúry. Pokiaľ ide o decentralizované agentúry, nové rámcové nariadenie o rozpočtových pravidlách zlepšilo postupy riadenia, pričom decentralizované agentúry posilňujú svoje riadenie rizík. Komisia bude v prípade potreby naďalej prijímať opatrenia s cieľom nepretržite monitorovať, zmiernovať a riešiť riziká súvisiace s delegovaním úloh na tretie strany.

5. KONZULTÁCIE S VÝBOROM KOMISIE PRE FINANČNÉ NEZROVNALOSTI

Pri predkladaní stanoviska uvedeného v článku 93 nariadenia o rozpočtových pravidlách (19) výbor zriadený podľa článku 143 nariadenia o rozpočtových pravidlách **neuviedol v roku 2018 žiadne systémové problémy.**

6. ZMIERŇUJÚCE OPATRENIA V SÚVISLOSTI S MOŽNÝM KONFLIKTOM ZÁUJMOV (MEDZINÁRODNÉ ŠTANDARDY) — VYŠETROVANIE EURÓPSKEJ OMBUDSMANKY

Súčasny generálny riaditeľ Útvaru pre vnútorný audit, vnútorný audítor Komisie, pán Manfred Kraff, nastúpil do úradu 1. marca 2017. Pán Kraff bol predtým zástupcom generálneho riaditeľa a účtovníkom Komisie na Generálnom riaditeľstve Európskej komisie pre rozpočet.

V súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi (20) pán Kraff po svojom vymenovaní za generálneho riaditeľa a vnútorného audítora vydal 7. marca 2017 vzhľadom na svoje minulé povinnosti

19 Treba poznamenať, že od nadobudnutia účinnosti nového nariadenia o rozpočtových pravidlách boli funkcie výboru pre finančné nezrovnalosti všetkých inštitúcií prenesené na systém včasného odhaľovania rizika a vylúčenia uvedený v článku 143 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

20 Medzinárodné audítorské štandardy, na ktoré nariadenie o rozpočtových pravidlách výslovne odkazuje v článku 98 („Vymenovanie vnútorného audítora“), uvádzajú, že: „Ak dôjde k skutočnému alebo zdanlivému narušeniu nezávislosti alebo objektívnosti, podrobné informácie o tejto skutočnosti musia byť postúpené príslušným stranám. Spôsob odovzdania informácií závisí od

pokyny týkajúce sa postupov, ktoré sa majú zaviesť na zmiernenie a/alebo prevenciu akéhokoľvek možného alebo len zdanlivého konfliktu záujmov v prípade činnosti auditu vykonávanej Útvaram pre vnútorný audit. Tieto postupy sa predĺžili do roku 2018 (na obdobie od 1. marca 2018 do 1. marca 2019) a do roku 2019 prostredníctvom pokynov pre všetkých zamestnancov Útvoru pre vnútorný audit, ktoré vydal pán Kraff 1. marca 2018 a 1. marca 2019. Podľa postupov, ktoré sa v súčasnosti predĺžili do 1. marca 2020, by pán Kraff nemal byť zapojený do dohľadu nad činnosťou auditu zameranou na operácie, za ktoré bol zodpovedný predtým, ako nastúpil do Útvoru pre vnútorný audit. Dohľad nad činnosťou auditu týkajúcou sa takýchto prípadov tak nakoniec patrí medzi povinnosti pána Jeffa Masona, ktorý predtým pôsobil ako generálny riaditeľ Útvoru pre vnútorný audit (september 2016 – február 2017) a v súčasnosti je riaditeľom v Útvare pre vnútorný audit (IAS.B, Audit v Komisii a výkonných agentúrach I). V postupoch sa takisto uvádza, že o týchto pokynoch a ich vykonávaní bude informovaný Výbor pre pokrok v oblasti auditu a že pán Mason požiada Výbor pre pokrok v oblasti auditu o posúdenie každej situácie, ktorá by sa mohla považovať za narušajúcu nezávislosť alebo objektívnosť pána Kraffa. V takýchto prípadoch pán Kraff nebude vykonávať žiadny dohľad nad súvisiacou činnosťou auditu.

Zavedené postupy boli prerokované s Výborom pre pokrok v oblasti auditu na jeho zasadnutí v marci 2018. Výbor dospel k záveru, že opatrenia, ktoré vypracoval Útvar pre vnútorný audit, primerane riešia riziko konfliktu záujmov v súlade s medzinárodnými štandardmi a najlepšimi postupmi. Výbor takisto s uspokojením konštatoval, že sa do praxe pri príslušných auditoch zaviedli postupy na zabezpečenie organizačnej nezávislosti. Výbor pre pokrok v oblasti auditu na zasadnutí svojej prípravnej skupiny 30. januára 2019 ďalej posúdil skutočné vykonávanie týchto postupov v roku 2018. Výbor pre pokrok v oblasti auditu s uspokojením konštatoval, že tieto postupy sa využívali pri viacerých auditoch, a usúdil, že v rámci vnútorného auditu ide o osvedčený postup.

Európska ombudsmanka zaslala Európskej komisii 4. decembra 2017 list s oznámením, že po sťažnosti od občana bude začaté vyšetrovanie s cieľom posúdiť vhodnosť opatrení, ktoré prijala Komisia na predchádzanie akémukoľvek (aj zdanlivému) konfliktu záujmov v súvislosti s vymenovaním nového generálneho riaditeľa Útvoru pre vnútorný audit. Útvar pre vnútorný audit a ústredné útvary Komisie odpovedali na rôzne otázky ombudsmanky a poskytli všetky príslušné doplňujúce dokumenty a požadované informácie. Útvar pre vnútorný audit poznamenáva, že 17. decembra 2018 **ombudsmanka v liste zaslanom Komisii oznámila, že vyhodnotila opatrenia, ktoré prijala Komisia s cieľom predísť akémukoľvek skutočnému alebo možnému konfliktu záujmov ako „do značnej miery upokojujúce“.** Ombudsmanka však v tomto liste požiadala aj o ďalšie informácie o jednej konkrétnej otázke týkajúcej sa hierarchickej štruktúry v prípade hodnotení zamestnancov za rok 2017. Komisia zaslala ombudsmanke príslušné informácie v apríli 2019.

V dňoch 27. septembra 2018 a 7. januára 2019 počas vypočutí, ktoré boli súčasťou udelenia absolutoria za rok vykazovania 2017, pán Kraff **predstavil Výboru Európskeho parlamentu pre kontrolu rozpočtu (CONT) zavedené postupy.** Tieto **postupy boli zverejnené** vo výročných správach o činnosti Útvoru pre vnútorný audit za roky 2017 a 2018 (vydaných v marci 2018 a 2019) a vo výročnej správe Komisie o vnútorných auditoch (správa podľa článku 99 ods. 5 predchádzajúceho nariadenia o rozpočtových pravidlách vydaná v septembri 2018).

7. ĎALŠIE MONITOROVANIE A NÁSLEDNÉ OPATRENIA PRIJATÉ NA ZÁKLADE ODPORÚČANÍ AUDITU

Vykonávanie akčných plánov vypracovaných v reakcii na audity Útvoru pre vnútorný audit v tomto roku a v predchádzajúcich rokoch prispieva k **neustálemu zlepšovaniu rámca Komisie v oblasti vnútornej kontroly.** Pracovný dokument útvarov Komisie priložený k tejto správe obsahuje zhrnutie následných opatrení, ktoré v súčasnosti vykonávajú odbory Komisie. Útvar pre vnútorný audit vykoná následné audity zamerané na implementáciu akčných plánov. Tieto audity posúdi Výbor pre pokrok v oblasti auditu, ktorý bude podľa potreby informovať kolégium.

povahy tohto narušenia.“ (Inštitút vnútorných audítorov [Institute of Internal Auditors – IIA] – IPPF štandard 1130). V štandarde sa ďalej uvádza, že: „Interní audítori sa musia vyhýbať hodnoteniu takých špecifických činností, za ktorých výkon boli predtým zodpovední. Ak interný audítor poskytuje uisťovacie služby o činnosti, za ktorú bol v priebehu predchádzajúceho roku zodpovedný, považuje sa jeho objektivita za narušenú“ [Inštitút vnútorných audítorov – IIA]–IPPF štandard 1130.A1)).